

TRŽIŠKI RAZGLEDI

Leto III (1996) št. 9 (27)

SEPTEMBER 1996

Cena 40.- SIT

U V O D N I K

POLITIČNO ŽIVLJENJE V TRŽIČU

V občini Tržič je stanje zapleteno. Prihaja do močnih nesoglasij večine članov občinskega sveta z občinsko upravo. Vsi ti prepiri pa nedvomno dolgoročno najbolj škodujejo ravno zmernim strankam ljudske usmeritve. V stranki Slovenskih krščanskih demokratov Slovenije v občini Tržič smo se odločili, da pred bližnjim izrednim kongresom SKD v Škofji Loki ponovno razmislimo o programu dela stranke SKD v občini Tržič v naslednjih nekaj letih. Zavedamo se namreč, da je ekonomska kriza dosegla svoj višek in da tu posredno tiči vzrok za vsa nesoglasja na medstrankarskem in medosebne nivoju v naši občini. Vsekakor bomo kot stranka šli raje po poti razumevanja do drugače mislečih in se vedno odločali po zdravi pameti v skladu s sprejetim programom. Zagotovo pri delu v naslednjih nekaj letih ne bomo rušili tistega, kar v občini Tržič uspešno deluje, vsekakor pa si bomo prizadevali za bolj jasen in korekten odnos do drugih, konkurenčnih strank v naši občini. Prvo, kar bo potrebno storiti je, da umirimo politične napetosti s sorodnimi strankami in se raje osredotočimo v dejavnosti, ki bodo pomagale reševati nedvomno zelo težek gospodarski položaj Tržiča.

Stranke slovenske pomladi

1. V okviru stranke smo na občinskem nivoju takoj ustanovili tričlanski odbor za programsko in dejansko zблиžanje SKD s SLS. Upamo, da bo stranka SLS sprejela ponujeno roko in da bodo okoliščine po volitvah tudi dejansko omogočile združitev obeh strank v enotno stranko ljudske usmeritve.

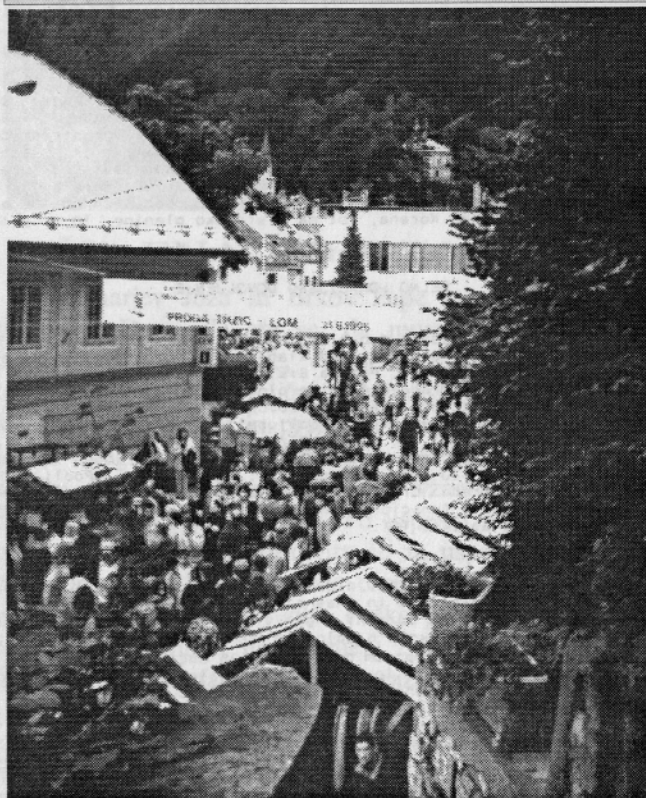
2. V bodoče želimo imeti bolj konstruktivne stike s stranko SDS. Upošteva je dejstvo, da je stranka deklarativno še na desni strani, v svojem bistvu pa je stranka leva, smatramo, da je pametno počakati z morebitnim programskim zблиžanjem še nekaj časa, če ne do dokončne umestitve stranke na njeno naravno mesto. Vsekakor pa bo potrebno v čim večji meri preseči načelna nasprotja z županom. Menimo, da bo moral župan v sodelovanju z občinskim svetom še pošteno garati, da bo do naslednjih občinskih volitev uspešno dokončal vsa začeta dela.

3. *Liberalna stranka* je in bo na desni strani. V vsakem primeru smo za dobro sodelovanje. Predsednika občinskega sveta bomo podpirali pri njegovem prizadevanju za vzpostavitev boljših odnosov z občinsko upravo. Naš skupni interes je, da bo Tržič čez nekaj let mesto uspešnih malih in večjih podjetnikov.

4. S privrženci stranke *Zelenih Slovenije* bomo zagotovo našli skupne točke pri prizadevanju za varovanje okolja, s privrženci *Slovenske nacionalne stranke* pa bo zagotovo skupno prizadevanje, da Tržič ostane slovenski.

S strankami kontinuitete, predvsem z *Liberalno demokracijo Slovenije* in *Združeno listo socialnih demokratov* želimo obdržati dobre odnose in sodelovati pri projektih, ki bodo v dobro Tržiču. V vseh stikih bomo poiskali skupne točke, pri tem pa pazili, da ne bomo delali v nasprotju z etiko.

DR. JANEZ POKLUKAR
predsednik OO SKD Tržič

TRŽIČ NA ŠUŠTARSKO NEDELJO, 1. SEPTEMBRA 1996

IZ VSEBINE:

UVODNIK - POLITIČNO ŽIVLJENJE V TRŽIČU
SREČANJA S TIHOTAPCI
TEKMA NA ROLKAH 1996 - FOTOREPORTAŽA
OBISK PRI KOROŠKIH UPOKOJENCIH
ZNAMENJE V VADIČAH
S TRŽIŠKIMI RAZGLEDI V MARIBOR
ŠUŠTARSKA NEDELJA 1996

SEJE OBČINSKEGA SVETA

V zadnjem času je bilo kar nekaj sestankov tržiškega občinskega sveta in odprtih, a ne vselej zaključenih je bilo kar nekaj tem. Za današnjo številko TR smo pripravili dva ponatisa zanimivih dokumentov.

Prvi dokument obravnava IZDAJO DELNEGA LOKACIJSKEGA DOVOLJENJA ZA DOGRADITEV BENCINSKE ČRPALKE NA LAJBU. Občinski svet je gradivo pregledal in se na podlagi ocen in mnenj končno odločil, da v smislu zaščite področja na Lajbu ne potrebujemo tako rizične gradnje kot je črpalka. Vseeno pa moramo zaščititi bližnji Smolekar, kot nahajališče neoporečne vode za prihodnost. V tem smislu je bila 27. septembra s strani Občinskega sveta in Občine Tržič podana pritožba na *Upravno enoto v Tržiču*, oziroma na *Ministrstvo za okolje in prostor*. Tako objavljeni dokument ni pravnomočen in in investitorji ne morejo oz. smejo nadaljevati gradnje.

Številka: 351-54/96-41
Datum: 12.9.1996

Upravna enota Tržič, Oddelek za okolje in prostor, izdaja na podlagi 1. odstavka 52. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, 26/90 in Ur. list RS, št. 18/93, 47/93) in 215. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 47/86), ki se v zvezi s 4. čl. Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 1/91-I) uporablja kot republiški predpis, s poprejšnjim soglasjem k lokaciji Ministrstva za zdravstvo, Zdravstvenega inšpektorata, Enots Kranj, Izpostava Tržič, št. 526T-01/96-68/PJ z dne 22.8.1996 in s poprejšnjim soglasjem Ministrstva za obrambo Inšpektorata Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Kranj, št. 223T-01/96-32 z dne 21.5.1996, v upravni zadevi izdaje lokacijskega dovoljenja za gradnjo črpalne ploščadi z nadstrešnico, vkop cistern, izvedba zunanje ureditve in legalizacija gradnje skladiščno-gospodarskega objekta na bencinskem servisu Podljubelj na zahtevo investitorjev OMV-Istra d.o.o. Koper, Ferrarska 7, ki ga zastopa glavni direktor Jordan Klambjan po pooblaščenca Bojanu Rometu, in Dušana Korena, Pot na Bistriško planino 10, Tržič, naslednje

DELNO LOKACIJSKO DOVOLJENJE

Investitorjema OMV-Istra d.o.o. Koper, Ferrarska 7, Koper, ki ga zastopa glavni direktor Jordan Klambjan po pooblaščenca Bojanu Rometu, in Dušanu Korenu, Pot na Bistriško planino 10, Tržič, se odobri lokacija za gradnjo črpalne ploščadi z nadstrešnico, vkop cistern in delno izvedbo servisno-obvozne ceste v sklopu zunanje ureditve na bencinskem servisu Podljubelj na Lajbu v Podljubelju na zemljiščih parc. št. 37/1, 37/5, 38/1, 38/2 in 38/3 k.o. Podljubelj. Funkcionalno zemljišče, na katerem bodo vkopane cisterne, meri 320 m² - del parc. št. 37/1 k.o. Podljubelj, sadovnjak 5. razreda. Črpalna ploščad z nadstrešnico bo zgrajena na delu obstoječih funkcionalnih zemljišč objektov Podljubelj 22 in gostinskega objekta TGT.

Glede na verjetne dokaze o povezavi nedovoljenega izkopa za cisterne v avgustu 1995 in onesnaženjem na izviru pitne vode na zajetju Črni gozd, je upravni organ v začetku postopka v skladu z 2. odst. 5. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 47/86) z dopisom dne 13.3.1996 Občino Tržič opozoril, da v postopku do izdaje lokacijskega dovoljenja za gradnjo novih objektov v sklopu bencinske črpalke na Lajbu lahko uveljavlja varstvo svojih pravic ali pravnih koristi, saj sta v skladu z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 12/93, 14/95, eni izmed nalog občine tudi skrb za varstvo vodnih virov in urejanje ter vzdrževanje vodovodnih objektov (vročeno 18.3.1996).

Občina Tržič vse do izdaje odločbe statusa stranke pri upravnem organu ni veljavljala, saj iz dopisa, ki ga je prejel Oddelek za okolje in prostor Upravne enote Tržič pod št. 352-4/96 z dne 25.3.1996 v zvezi z varstvenimi pasovi za območje občine Tržič, izhaja le, da Občina Tržič obvešča Upravno enoto Tržič le o postopku izdelave varstvenih pasov za območje občine Tržič.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Proti temu dovoljenju je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor v Ljubljani, Zupančičeva 6, v roku 15 dni po vročitvi odločbe. Pritožbo, kolkovano z 240 SIT upravne takse se vložiti pismeno ali pod ustno na zapisnik pri Upravni enoti Tržič, Oddelku za okolje in prostor, Trg svobode 18.

Taksa po tar. št. 1, 30 in 35 po Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 18/90, 33/90, 20/91-I in 12/92) in Sklepu o uskladitvi vrednosti točke v zakonu o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 23/96) je v znesku 7.800 SIT nakazana na račun št. 51520-645-518 prehodni račun Upravne enote Tržič.

Že dlje časa so nam poznani zapleti s TRŽIŠKIM PRORAČUNOM ZA LETO 1996. Na 14. redni seji je *Občinski svet* proračun sprejel, objavljen je bil v 31. številki letošnjega *Uradnega lista*. *Župan Občine Tržič* je podal na *Ustavno sodišče Republike Slovenije* Predlog za začasno zadržanje izvajanja sprejetega proračuna. Ustavno sodišče RS je županov predlog zavrglo in mu naložilo, da **mora izvrševati objavljen Proračun za leto 1996**. Vse glasnejše so govornice, da je Občina Tržič zaplavala s svojim finančnim poslovanjem v rdeče številke in da primanjkuje denarja za poplačilo raznih storitev. Kdo bo odgovoren za to, nam, bo pokazal čas.

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-238 96 - 3
Datum: 11. julij 1996

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti: začetem na zahtevo župana Občine Tržič, na seji dne 11. julija 1996

sklenilo:

Predlog, da se do končne odločitve zadrži izvajanje Odloka o proračunu Občine Tržič za leto 1996 (Uradni list RS, št. 31/96), se zavrne.

Obrazložitev

A

1. Župan izpodbija Odlok o proračunu Občine Tržič za leto 1996, ki ga je sprejel Občinski svet na seji dne 5.6.1996. Navaja, da bilanca prihodkov in odhodkov, ki je sestavni del Odloka, ni realna. Ne bi naj namreč izkazovala dejanskega stanja, ker ne upošteva vseh dejanskih odhodkov, katerih obveznost plačila zapade v tem proračunskem letu. Prav tako naj ne bi bilo upoštevano dejstvo, da se je občina do uveljavitve Odloka financirala po sistemu začasnega financiranja na podlagi 148. člena Ustave in 17. člena Zakona o financiranju javne porabe. Ob izvajanju sprejetih proračunskih postavk bi občina v zaključnem računu izkazovala izgubo. Do sprejema neuravnoveženega proračuna naj bi prišlo zaradi nespoštovanja predpisanega postopka za sprejem proračuna. Po mnenju župana je Odlok o proračunu v neskladju z drugim odstavkom 33. člena Zakona o lokalni samoupravi ter tretjim odstavkom 5. člena Zakona o financiranju občin v zvezi z drugim odstavkom 217., 218., 219., 222. in 223. členom Poslovnika Državnega zbora ter v neskladju z določbo četrtega odstavka 153. člena Ustave.

7. Ustava in zakonodaja iznajajo iz predpostavke, da se vsa lokalna samouprava in s tem tudi del javne porabe oziroma uresničevanje človeških pravic in temeljnih svobodnih financirajo po proračunu, ki ga sprejme predstavniški organ lokalne skupnosti. Predstavniški organ v občini je tisti, ki sprejema odločitve o prihodkih proračuna in namenu njihove porabe. Od zbiranja in porabe proračunskih sredstev je odvisna tudi politika izvršilnega organa (župana) lokalne skupnosti (občine).

8. Pri odločitvi o začasnem zadržanju izvrševanja sprejetega odloka o proračunu, občine gre zato za toliko pomembnejše tehtanje o možnih posledicah, ki bi utegnile nastati z izvrševanjem proračuna na eni strani in z njegovim začasnim zadržanjem na drugi strani. Slednje bi imelo praktično enake posledice, kot če proračun še ne bi bil sprejet, torej financiranje po proračunskem provizoriju najmanj do končne odločitve Ustavnega sodišča. Po oceni Ustavnega sodišča pa je možnost nastanka škodljivih posledic z izvrševanjem sprejetega proračuna bistveno manjša v primerjavi s posledicami, ki nastanejo z zadržanjem njegovega izvrševanja. Izdatkov za posamezne namene, ki jih s proračunom določi občinski svet, ni mogoče šteti za neupravičene. Zadrževana nezakonitost proračuna - da ne vsebuje vseh dejanskih odhodkov, ki bi jih v tem proračunskem letu moral vsebovati - pa z začasnim zadržanjem tudi ne bo odpravljena. Financiranje bi potekalo po proračunu za leto 1995, ki prav tako ne vsebuje odhodkov za leto 1996. Zato je Ustavno sodišče predlog za začasno zadržanje izvrševanja proračuna občine Tržič zavrnilo.

C

9. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi 21. in 39. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Tone Jerovšek in sodniki dr. Peter Jambrek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Sinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen, dr. Lojze Ude in dr. Boštjan M. Zupancič. Sklep je sprejelo soglasno.

Predsednik

dr. Tone Jerovšek

SREČANJA S TIHOTAPCI

Tihotapstvo je bilo pred drugo svetovno vojno pri nas na mejah z Italijo in Avstrijo zelo živahno. V Italijo so npr. tihotapili konje in les, iz Avstrije pa prinašali tobak, kresilne kamenčke, vžigalice, saharin in celo lovske puške. Vžigalniki so bili nekoč cenjeno blago nedovoljene trgovine, ker so bile vžigalice drage. Izdelava in prodaja vžigalic je bila državni monopol. Zato je država ostro preganjala tihotapce, ker od tihotapljenega blaga ni mogla pobirati davkov. Podobno je bilo s saharinom. Zato je bilo tihotapstvo sicer donosen, a hudo nevaren posel. Zgodilo se je, da so orožniki v zasedi pričakali tihotapce in koga celo ustrelili. Če pa so tihotapca ujeli, ga je čakal dolgoletni zapor. Včasih so imeli tihotapci hude medsebojne obračune, ki so se lahko prav žalostno končali. Zato so bili tihotapci pri svojem nevarnem delu previdni in niso poznali milosti, če so bili izdani ali okradeni.

Spominjam se srečanj s tihotapci, ki sva jih doživela skupaj z možem. Z družino smo šli na počitnice na planino Konjščico. Planšar Aleš nas je prijazno sprejel in nas imel kot za svoje. Dal nam je ključke od kočice in shrambe, kadar je odšel za kravami. Jaz pa sem kuhala tudi zanj, skupaj smo jedli in bili vsi zadovoljni. Mi pa smo hodili po hribih, uživali v lepih razgledih in poleg gob nabirali zdravilna zelišča za čaj. Zvečer smo prijetno utrujeni kmalu pogleli k počitku. Uspavajoče žvenkljanje kravjih zvoncev nas je hitro zazibalo v globok spanec, zjutraj pa so nas prebudili Aleševi klici, ko je gnal krave na pašo. Počitnice so nam minevale v mirnem, prijetnem vzdušju sredi prelepe narave.

Neko noč pa je našo počitniško idilo zmotilo nenadno trkanje na vrata. "Oprite!" smo slišali pritajen, odločen glas. V kočico so vstopili mrki možje s težkimi nahrbtniki in s klobuki poveznjenimi globoko na obraz. Bili so tihotapci. V planšarsko kočico so se prišli okrepčat in odpočit. Bali so se, da ne bi prišlo do kakega izdajstva, če bi kdo skrivoma odšel iz kočice. Zato smo morali vstati iz postelj vsi, da so nas imeli tihotapci pred očmi. S ponarejeno dobro voljo smo sedeli skupaj z njimi za mizo, srce pa je bilo napolnjeno s skrbjo, kako se bo to srečanje končalo, če bodo prišli orožniki. K sreči pa se to ni zgodilo. Tako kot so prišli, so tihotapci tudi tiho in skrivnostno odšli. Zaželeli smo jim srečno pot in se oddahnili.

Javna tajna je bila, da je tihotapska pot iz Koroške potekala čez skrivne prehode v Karavankah, preko pobočij planine Konjščica ali Javornika in naprej čez grebene Storžiča ali Kukovnice na kranjsko stran. To niso bile uhojene planinske poti, pač pa skrivne, tajne steze, ki so jih poznali samo tihotapci.

Za povezavo med tihotapci je skrbela tudi neka korajžna ženska. Moj mož jo je večkrat srečal, ko je še kot fant hodil vasovat k meni v Lom. Nekoč mu je rekla: "Tone, ti greš vasovat, jaz pa moram biti že čez eno uro na vrhu Kukovnice. Če mi ne verjameš, pridi na polje, od koder se vidi vrh Kukovnice in jaz bom točno ob polnoči za hip prižgala baterijo". In res je točno opolnoči na vrhu Kukovnice zagorela drobna lučka. Ko sta se drugič spet srečala, ga je hudomušno spomnila na svojo izpolnjeno oblubo.

Srečanja s tihotapci pa so bila lahko tudi zelo nevarna. V veliki nevarnosti se je enkrat znašel tudi moj mož - takrat še fant, ko se je v poznih nočnih urah iz Loma vračal domov v Tržič. Na samotni poti je nenadoma stopil iz teme visok mož. Brez besed je trdo stopal poleg njega kos poti. Potem se je vstopil predenj in rekel: »Ti nis' ta prav! Lahko noč!« Obrnil se je in izginil v noč. Pozneje je moj fant v gostilni Pr' Krvin' izvedel, da so tisto noč tihotapci iskali nekoga, ki jim je ukradel tihotapsko robo iz njihovega skladišča v gozdu. Osumljeni se je skrival v Tržiču in moj fant je imel postavo podobno tistemu človeku. Za mojega fanta se je to srečanje srečno končalo. Kaj lahko bi se mu »po pomoti« kaj hudega zgodilo.

O tihotapcih v tistih časih je krožilo veliko različnih zgodb - bodisi resničnih, še več pa izmišljenih. Tukaj opisane pa so se zgodile čisto zares.

METKA KAVČIČ

ŠE ENA TIHOTAPSKA

Fortunarjev Joža in Brkov Pepe sta bila lovca in prijatelja. Domenila sta se, da morata nabaviti nove lovske puške. Toda kje, če ne kar v Borovljah. V tistem času je bil v Tržiču znan taksist Veber Matevž, ki je pot na Ljubelj in preko njega največkrat opravil. In za njega sta se odločila, da ga najameta za to priliko. Za svoj tihotapski podvig vzameta še malega Štefančka - Pepetovega sina. Po uspešni nabavi lovskih pušk v Borovljah se pripravita še za uspešen postopek na carini ali za izogib stroška carine, ki je bil že tedaj visok. Takole sta to izvedla: Puške položita na zadnjo avtomobilsko polico, jih pokrijeta z deko in na deko se je vlegel mali Štefanček. Njemu razložita kaj mora reči predno bo carinik začel pregledovati v avtomobilu. Ko ju carinik vpraša kaj imata za prijaviti rečeta: "Samo nekaj lovskih patron. Otrok pa leži zato, ker je malo bolan, verjetno je kaj slabega pojedel." Takrat pa se oglasi še Štefanček: "Ata, bruhal bom!" Carinik pa: "Kar odpeljite!"

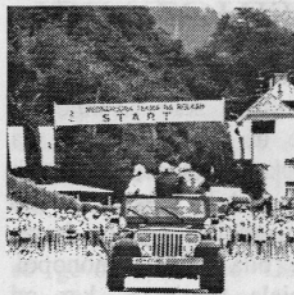
Po pripovedovanju zapisal: F.P.

Pred drugo svetovno vojno je bilo znanih več tihotapcev na našem področju in sicer predvsem nekaj s te in druge strani Kukovnice ali Kriške gore. Prehod meje so opravljali zelo tajno, na težko prestopnih krajih, največ na področju preko Košute in Pečovnika. Kak zanimiv primer bi objavili tudi v Tržiških razgledih. Čas zastaranja prekrška je pač že minil in dogodki so postali že zgodovinski, pa so zato še posebej zanimivi. Zato se javite v kakšnim zanimivim primerom kar korajžno!

REZULTATI MEDNARODNE ROLKARSKE TEKME V LOMU

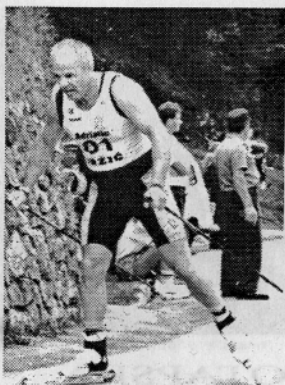
31. avgust 1996

Že kar tradicionalna rolkarska prireditev v Lomu, ki je bila letos 31. avgusta 1996 in je že četrta po vrsti, je vsako leto bolj zanimiva. Letos se je *Tomaž Globočnik* še bolj resno spoprijel z največjim tekmeccem - evropskim rolkarskim prvakom *Alfijem De Grigorijem*. Po dramatičnem finišu je Globočniku uspelo zmagati. Tudi *Grašičeva* je v primerjavi z lanskim četrtnim mestom dosegla lep uspeh, saj je bila druga za *Stefanijo Belmondo* - petkratno olimpijsko zmagovalko v tekih na smučeh. Posebnost prireditve je bil tudi letos tek politikov in gospodarstvenikov. Vrstni red je bil naslednji: *Aljaž Macarol*, *Mitja Stritih*, *Miran Šinigoj*, *Nace Polajnar*, *Ivo Bizjak*, *Lojze Peterle*, *Janez Slapar*, *Vinko Perne*, *Janez Kocjančič*, *Lado Srečnik* in *August Mencinger*.

Ob koncu letošnje tekme je pripravil presenečenje *Fan club Andreje Grašič*. Postavili so šotor in včlanjevali nove pristaše Andreje s podpisom v knjigo. Presenečenje pa je predstavljala čestitka z darili Fan cluba Andreji za njen rojstni dan, ki ga je praznovala v tistih dneh. Oče

Vinko Grašič, na katerem sloni večina teže organizacije prireditve pa se je letos po tekmi, še bolj kot prejšnja leta, končno le oddahnil, pa ne popolnoma. Pogoji za pripravo tekme so čedalje težavnejši, največ zaradi sponzorjev, ki se zaradi zaostrenih gospodarskih razmer redčijo. Tekma sama pa ima za občino Tržič velik pomen glede športnega in turističnega uveljavljanja Tržiča v Sloveniji in Evropi.

Aljaž Macarol

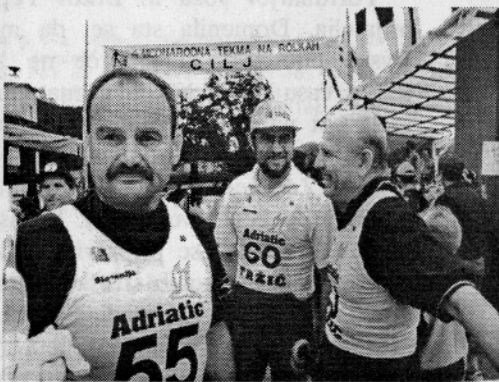
Lojze Peterle

Janez Kocjančič

mladi navijač

Janez Slapar, Lojze Peterle, Janez Kocjančič

Janez Slapar, Janez Kocjančič, Jana Primožič, Dr. Borut Someregger, Nace Polajnar, Lojze Peterle, Lado Srečnik, Vinko Perne

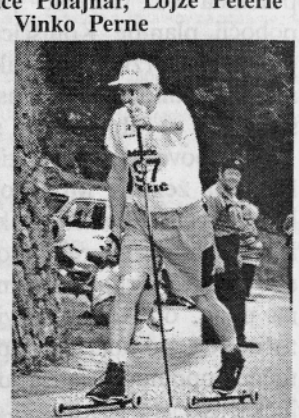
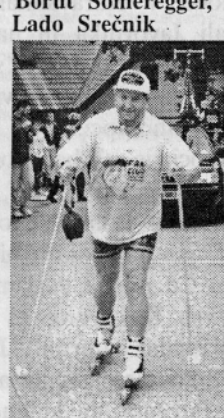
Ivo Bizjak

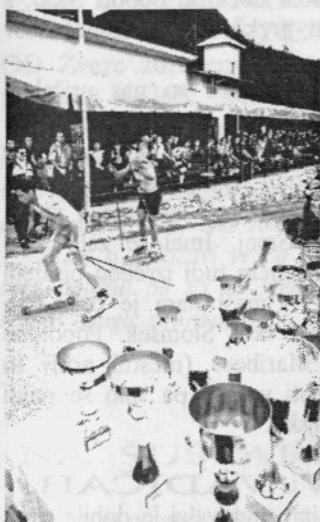

Mitja Stritih

Janez Slapar

Stefaniya Belmondo

Tako je Tomaž Globočnik prehitel di Gregoria na letečen cilju v Lomu.

Alfi de Gregorio, Andreja Grašič in Jana Primožič

Andreja Grašič med tekom.

Gračičeva in župan Pavel Rupar.

Tomaž Globočnik na štartu
Organizatorji in napovedovalci

Andreja Grašič nazdravlja ob dobri uvrstitvi.

OBISK PRI KOROŠKIH UPOKOJENCIH

Na povabilo *Zveze slovenskih koroških upokojencev* se je odzvala skupina seniorjev pri SKD Tržič, saj rada ohranja prijateljske odnose s tamkajšnjimi Slovenci.

Obisk je bil dogovorjen za letošnji 30. avgust, ko so slovenski upokojenci na Koroškem priredili mednarodno srečanje. Z zgornjega gorenjskega konca smo bili edina skupina. Važno vlogo pa so imeli člani in članice upokojenskega društva iz Šmarja pri Jelšah, od koder jih je bilo največ iz Slovenije in prav ti so pripravili tudi večji del kulturnega programa. Dan kasneje, v soboto in nedeljo je v Pliberku tradicionalen sejem, imenovan s pristnim starim slovenskim izrazom tudi JARMAK. Ob priliki sejma je v Pliberku zelo živahno. Sejma se udeleži zelo veliko ljudi. Letos se je udeležilo tega sejma nad 150.000 ljudi in je torej večja sejemska prireditev na Koroškem. Srečanje upokojencev je bilo dan pred sejmom (zaradi koriščenja sejmskih dvoran in nižjih cen). Ta dan pa je bilo praktično že vse odprto. V sejmski dvorani, ki jo najame *Slovenska prosvetna zveza*, se nas je zbralo preko 500.

GRAD ELBERSTEIN V GLOBASNICI

Z rojaki onstran meje imamo seniorji SKD Tržič že tradicionalne stike. Predlanskim smo se udeležili dobro obiskanega poučnega izleta v Sveče, Mohorjevo v Celovcu in pa v Kulturni dom boroveljskih Slovencev. Letos pa prav tako lepega izleta v Tinje in Globasnico. Na Koroškem opazamo zelo urejeno podeželje. Vsako zanimivost znajo lepo urediti in turistično predstaviti. Vedo, da so odvisni predvsem od lastne iznajdljivosti. Nazaj grede, s poti v Pliberk, smo se ustavili tudi v Globasnici, v zanimivem gradiču, ki ga gradi zakonca Elbe. Ob priliki pliberskega sejma in srečanja upokojencev je bil tudi odprt. Že sedaj je gradič zanimiv, pravita pa, da bo dokončno urejen čez deset let. Vsa gradbena, slikarska, kiparska dela, vključno z vsemi inštalacijami in opremo sta sama izdelala. To je zares edinstven podvig strokovnosti in požrtvovalnosti. Gradič je lepo umeščen v okolje, ki ga zelo poživi. Mikal nas je tudi obisk parka ptičev, ki slovi po vsej Avstriji in je nekje v sosedstvu - pa smo imeli za ta dan dovolj bližali se je namreč že polnoč, ko smo prešli mejo.

F.P.

S TRŽIŠKIMI RAZGLEDI V MARIBOR

14. oktobra 1996 smo izvedli v organizaciji Tržiških razgledov izlet ali romanje v Maribor, na grob zelo zaslužnega in svetniškega kandidata Slomška. Za to priliko so Tržiški razgledi pripravili tudi posebno številko - Tržiških razgledov, kjer smo predstavili namen in pomen tega romanja. Pridružilo se nam je

še več izletnikov, ki so jih povabili občinski odbori SKD, s cele Gorenjske. Tako nas je kar preko štiristo udeležencev napolnilo cel - poseben vlak.

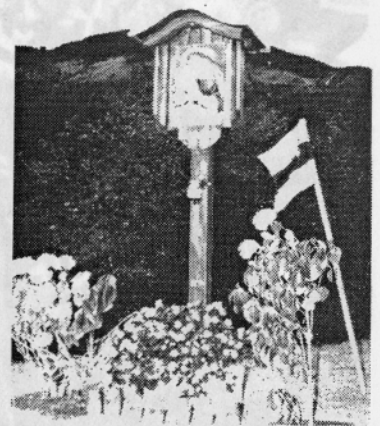
Že na železniški postaji v Mariboru so nas pričakali prijatelji z veselim harmonikarskim programom. Pred Slomškovim spomenikom smo imeli kulturni program, kjer so poleg Mariborčanov nastopili tudi naši pevci Cerkvenega pevskega zbora Ignacij Hladnik, v stolnici smo imeli mašo, ki jo je daroval pomožni škof Smej. Imel je zelo lepo pridigo, ki je razodevala, da je obenem tudi izreden pisatelj, ki zna najti občutene motive. Po maši nam je celo sam pokazal mesto, kjer počiva veliki škof Slomšek. Popoldne smo si ogledovali zanimivosti Maribora (mestni arhiv in razstavo o Slomšku, Lent...), proti večeru pa smo se polni vtisov odpeljali nazaj na Gorenjsko.

ZNAMENJE V VADIČAH

Vas Vadiče z njenimi prijaznimi prebivalci je dobila novo nadomestno znamenje. Prvotno je postavil tamkajšnji domačin Nace Brejč, ker se je srečno vrnil iz vojne vihre prve svetovne vojne. Zob časa je naglo dal leseno konstrukcijo, tako da so jo morali l. 1982 podreti, le podobo Marije Pomagaj so spravili Brejčevi.

V septembru letos je bilo na pobudo in s finančnim prispevkom vaščanov Vadič in Občine Tržič postavljeno nadomestno leseno znamenje in stoji na Požunovem svetu, nad potjo, ki vodi v Leše. Reliefno podobo Marije Pomagaj z Detetom je izredno lepo napravil akademski kipar prof. Cene Ribnikar.

Znamenje je blagoslovil kovorski župnik g. Kos. Po obredu je sledil kratek kulturni program, ki so ga izvedli Pueri cantorum in citrar. Tržiški župan in predsednik Krajevne skupnosti Leše sta imela priložnostna nagovora in se zahvalila vsem, ki so pripomogli, da pomnik narodne kulture ponovno stoji; napis VRNIL SEM SE pa spominja na srečno vrnitev vojaka - domačina iz vojnih nevarnosti v prvi svetovni vojni. M.M.P.

OCENJENO ZA NAJBOLJŠE

Tržiško turistično društvo in Občina Tržič se v zadnjih letih trudita, da bi z ocenjevanjem tržiških prodajaln, gostiln, hiš, kmetij in zanimivosti pokazali tako sebi kot turistom tisto, za kar menimo, da je v Tržiču dobro in najboljše. Za letos je komisija ocenila takole:

- Najbolj urejena izložba je bila izložba *Prodajalne Peko* v Bistrici,
- *gostilna Pr' Krvin* je bila izbrana za najboljšo gostilno,
- *Vila Bistrica* za najboljšo restavracijo,
- *domačija Pr' Tič'* za najboljši primer turizma na kmetiji,
- *hiša družine Markelj* iz Kovorja, za najbolj urejeno hišo,
- za posebno zanimivost pa je bil proglašen "*firbec okn*", ki je v lasti družine Guček v Tržiču.

Priznanja, ki so jih imenovani prejeli, naj doživijo posnemanje. Navedenim, ki so prejeli letošnje priznanje, pa iskreno čestitamo!

K UVODNIKU V PREJŠNJI ŠTEVILKI

OO Zveze združenj borcev in udeležencev NOB nam je poslal sledeče pojasnilo:

“Organizacija Spominskega dne 5. avgusta Pod Storžičem in postavitev razstave Tržič v letih 1941-1945, sta bila izključno v organizaciji Občinskega odbora Zveze združenj borcev in udeležencev NOB, brez sodelovanja katerekoli politične stranke.

Sklep o položitvi venca Pod Storžičem je sprejel občinski svet, položili pa so ga svetniki ZLSD, lahko pa bi ga tudi katera druga stranka, ki je zastopana v svetu.

PRESEDNIK ANTON STRITIH”

NA ŠUŠTARSKEM SEJMU 1996

V začetku nedeljskega dopoldneva sva se sprehodila po obsežnem sejmišču, kjer so ob preštevilnih stojnicah še zjutraj zmrzovali prodajalci in čakali na kupce, ki so le počasi prihajali. Za vzdušje je na začetku poskrbela tržiška godba, v katere ritmu so se veselo vrteli simpatici mladi pari Karavank, gostinci so pekli vola, prepodne stojnice so ponujale; za naše žepe je bilo kar preveč bogato. Vsa ta obilica prodajnih izdelkov je skoro dušila prodajno ponudbo tržiške industrije in še posebej prodajo izdelkov domače obrtne dejavnosti, ki so se kar izgubljali v množici drugih.

Kljub premočni konkurenci sva uspela videti od blizu in na kupu izdelke nekaterih domačih obrtnikov. V paviljonu, kjer je bila v zgornji dvorani razstava obutve tovarne Peko, je bila v spodnji dvorani na ogled zelo kakovostna obrtna razstava, ki jo je uspela organizirati *Območna obrtna zbornica Tržič*, ta je letos praznovala 20-letnico svojega delovanja. Prostor za to razstavo je bil kar pretesen, a je nam obiskovalcem vseeno omogočil vpogled v ustvarjalnost in izvirnost razstavljalcev. Videli smo raznolikost in kakovost predstavljenih izdelkov in čevljev, oblačil, usnjenih izdelkov, drobnih kovinskih izdelkov, stavbnih elementov, očal, lesenih predmetov izdelanih po kulturni dediščini, rokavic, tapet, keramike, prehrabmenih artiklov, bombažnih tkanin in še bi se dalo naštevati. Zbornica je izdala tudi ličen reklamni naslovnik z imeni in dejavnostmi 32 obrtnikov; čeprav je članov kar 500. Nama so padle v oči, ker sva pač že v letih, copate-natikače s podplati iz plute, ki je zelo zdrava za noge in sklenila, da take poiščeva na sejmišču in kupiva.

Vsekakor je treba razstavljalcem in Obrtni zbornici čestitati za tako izvirno pripravljeno razstavo in jim želeli uspešno delovanje. Za bodočo razstavo, ki naj bi bila na večjem prostoru in s številnejšo udeležbo obrtnikov, bi bilo potrebno poleg slušne reklame, pred razstavnim prostorom in tudi drugod, namestiti večje panoje ali plakate, ki bi vabili na ogled izdelkov. Kljub majhnosti pa smo videli dober začetek prikazovanja naraščajoče obrtniške dejavnosti v naši občini, ob na žalost pojemajoči industriji. Spomnimo se na nekdanji obrtniško močni Tržič na Kranjskem.

V okviru *kulturne dejavnosti*, nas je na čevljsarko obrt spominjala tudi *razstava obutvene kulture v 15. in 16. stoletju*, ki jo je v A-banki pripravil Tržiški muzej z galerijo.

Zadovoljna s sprehodom, ki sva ga čutila že v nogah, skozi sejmski direndaj, sva mimogrede kupila še nekaj *razglednic z izvirno znamko čevljsarske svetilke “na gavgah”*. Prijazna poštarica jih je še žigosala z žigom “Šuštarske nedelje”, odkrila in kupila sva tudi copate-natikače, kakršne sva opazila na obrtni razstavi in odcopala domov.

Kot nestrokovnjaka za organizacijo šuštarske nedelje sva premišljevala kaj bi izboljšala. Organizatorji ne bi smeli gledati samo na povečanje števila stojnic (saj ne mislimo z njimi priti v knjigo rekordov) in na zaslužek od najemnin le-teh. Pri takem številu nekateri prodajalci, kot sva slišala od njih, komaj zaslužijo za najemnino stojnice. Udeležbo domačih obrtnikov in članov zbornice, naj bi se stimuliralo vsaj s 50% popustom pri plačilu stojnice. Organizatorji naj bi dajali prednost predvsem predstavnikom domačega gospo-darstva t.j. obrtnikom, industriji, gostincem, domačemu turizmu ter prikazom kulture in kulturne dediščine Tržiča in okolice. Tak način sejmov, ki zajema vse kar predstavlja domači kraj, ponekod v Sloveniji že izvajajo in v organizacijo vključijo čimveč domačinov. Rezultati tega so zelo pozitivni, za po neslovensko rečeno “promocijo” kraja. Mogoče kateri od teh predlogov le ne bo naletel na gluha ušesa odgovornih za Šuštarsko nedeljo 1997.

M.M.P.

ENERGETSKO SVETOVANJE TUDI V UPRAVNI ENOTI TRŽIČ

Upravna enota Tržič, oddelek za občno upravo, druge upravne naloge in skupne zadeve, Energetsko svetovalna pisarna Kranj, izpostava Tržič omogoča strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje o:

- izbiri ogrevalnega sistema in ogrevalnih naprav,
- zamenjavi ogrevalnih naprav,
- zmanjšanju porabe goriva,
- izbiri ustreznega goriva,
- toplotni zaščiti zgradb,
- izbiri ustreznih oken, zasteklitve,
- sanaciji zgradb z namenom zmanjšanja rabe energije,
- uporabi obnovljivih virov energije,
- uporabi varčnih gospodinjskih aparatov,
- vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na rabo energije,

Ustrezno usposobljen energetski svetovalec bo na osnovi izkušenj pomagal poiskati primerne rešitve za učinkovito rabo energije v individualnih hišah in stanovanjih.

Za termin za razgovor z njim se lahko dogovorite v času uradnih ur Upravne enote Tržič, to je v ponedeljek med 8.00 in 14.30, v sredo med 8.00 in 16.30, v petek med 8.00 in 13.30, osebno v pisarni energetskega svetovalca v II. nadstropju Upravne enote Tržič, soba številka 9 ali po telefonu 53-051 int. 112.

UPRAVNA ENOTA TRŽIČ

VLOŽITE CERTIFIKAT!

Zanj dobite delnice in nagrado: mlinček, likalnik, multipraktik, ...
Telefon: 062/836-904

**NOVA TRŽIŠKA
RAZGLEDNICA**

Ob letošnji šuštarški nedelji je izdalo *Tržiško turistično društvo* novo razglednico s čevljarskimi in panoramskimi motivi ob Šuštarški nedelji.

**LJUBELJSKI PREDOR BO
ZAPRT DO 20. OKTOBRA**

Zaradi znane nesreče v ljubeljskem predoru, ko se je porušil del stropne obloge, so predor zaprli za promet. V tem času se je jasno pokazalo, kako močno je zlasti podljubeljska dolina povezana s predorom in cestno povezano s sosednjo Koroško. Brezcarinsko prodajalno so zaprli, carinike premestili na druge prehode, gostilne in frizerije so prazne, na bencinski črpalki na Deteljici pa so delajo statistiko, na podlagi katere se bo ugotovila prodaja bencina domačim in tujim kupcem.

ANKETA

Povprašali smo občanke in občane Tržiča, kako vpliva zaprtje predora na življenje v Tržiču.

RENER OLGA iz Križev: »Na moje življenje zaprtje predora sicer nič ne vpliva, moti me samo to, da ne moremo iti v Avstrijo nakupovat!«

Frizerski salon MERI: »Slabo vpliva na gospodarstvo. Prej je bilo veliko avstrijskih državljanov, ki so prihajali k nam. Največ se zaprtje predora pozna v Bistrici, vendar imamo mi stalne stranke iz Avstrije, ki prihajajo čez Jezersko, tako da jim ni treba plačati na Karavankah. Na naš promet se zaprtje ljubeljskega predora delno pozna, ne pa veliko.«

SAJOVIC ANDREJA iz Bistrice: »Zdi se mi škoda. Na moje življenje nič ne vpliva. Slabo je le to, da zaprtje predora povzroča izpad dohodka v gostinstvu, trgovinah, ...«

JOŽE TRPLAN iz Tržiča: »Škoda je, če predora ne bodo takoj popravili, saj bomo s tem izgubili stike s Korošci. Tudi zanje je to slabo. Veliko pa zaprtje vpliva na turizem, trgovska podjetja, zato bi morali predor čimprej urediti oz. popraviti.«

Brezcarinska prodajalna KOMPASA na mejnem prehodu Ljubelj nam izjave ni želela dati, napotili so nas, naj povprašamo v Kranj.

G. HORVAT iz prodajalne PEKO na Deteljici: »Čez noč se je zmanjšalo število kupcev za 50% in sicer prehodnih gostov (Ljubljčanov, Kranjčanov, ...). Lahko bi rekli, da je od teh 10% tujcev.«

**MINISTER DRAGONJA V
TRŽIČU**

V torek, 1. oktobra ob 18. uri, je Poslovni klub Vila Bistrica, ki združuje okrog petdeset domačih gospodarstvenikov Tržiča s predsednikom kluba Jurijem Peterneljem na čelu, gostil v svoji sredi ministra za gospodarstvo Republike Slovenije Metoda Dragonja. Tema okrogle mize je bilo slovensko gospodarstvo, poudarek pa je bil seveda dan specifičnim razmeram v Tržiču.

**PREDSTAVITEV KNJIGE
ALOJZIJA ŽIBERTA**

Življenjsko delo Alojzija Žiberta Pod Marijinim varstvom: Spomini Slovence - nemškega vojaka na drugo svetovno vojno v letih 1941 - 1945 je predstavil direktor Gorenjskega glasa Marko Valjavec. Predstavitev z branjem odlomkov in avtorjevim pričevanjem je potekala v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v torek, 1. oktobra 1996.

**OLDTIMERJI
NA VRHU LJUBELJA**

Tudi letos, tako kot lansko leto, je v okvir Šuštarške nedelje, čeprav teden dni kasneje, spadala tudi lepo organizirana prireditev - tekmovanje s starimi avtomobili na vrh Ljubelja.

Dan pred tekmovanjem, v petek, pa je bila pri ljubeljskih piramidah odprta nova brunarica. Brunarico, ki stoji na mejnem območju, je slovesno odprl minister za notranje zadeve Andrej Šter, postavil pa jo je g. Koren. Nekateri zlobneži zatrjujejo, da je možno, da se je ljubeljski tunel razrukal zaradi preburne otvoritve. Otvoritev je bila namreč ob 11. uri, nesreča v tunelu pa se je zgodila popoldne. Kdo ve?!

NOGOMET V PIVKI

V Pivki je bil organiziran nogometni turnir med športnimi ekipami slovenskih strank. Ekipa SKD (v njej so sodelovali tudi nogometaši iz Sebenj) je premagala ekipo LDS z 4:1, ekipo SDS z Janšem na čelu pa po streljanju kazenskih strelav s 5:3.

ČUKI V TRŽIČU

V soboto, 5. oktobra bo v hali Živila velika zabavna prireditev, na kateri bo nastopal ansambel ČUKI, ki jih verjetno ni treba posebej predstavljati. Predstavili se bodo sami in upamo, da se bomo vsi skupaj v Tržiču vsem težkim razmeram nakljub prijetno zabavali. Veselo bo od 19. do 24. ure.

VSTOP JE PROST - VSTOPNINA SE NE POBIRA.

Pokrovitelj prireditve je SKD Tržič in njen predsednik dr. Janez Poklukar.

**TRŽIŠKI
RAZGLEDI**

TRŽIŠKE RAZGLEDE IZDAJA OO SKD TRŽIČ. ČASOPIS JE VPISAN V EVIDENCO JAVNIH GLASIL, KI JO VODI URAD VLADE ZA INFORMIRANJE POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 1174. UREJA UREDNIŠKI ODBOR. GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: JANA PRIMOŽIČ
NASLOV UREDNIŠTVA: UREDNIŠTVO TRŽIŠKIH RAZGLEDOV, P. P. 141, 4290 TRŽIČ. TELEFON UREDNIŠTVA: 064/53 016. CENA POSAMEZNE ŠTEVILKE 40,00 SIT. RAČUNALNIŠKI PRELOM: ASTRUM D.O.O., TRŽIČ • TISK: TISKARSTVO UZAR, TRŽIČ NAKLADA 1.500 IZVODOV.